СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 91. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 19-го КВІТНЯ 1951. No. 91. JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, APRIL 19, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свобода": BErgen 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ВІЙНА В КОРЕЇ МОЖЕ СТАНУТИ НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ

ГЕН. БРЕДЛІ ПРОТИ ЗАПОБІЖНОЇ ВІЙНИ І УГОДОВСТВА

Шікаго, 17 квітня. — Голова об'єднаних генеральних штабів, ген. Омар Н. Бредлі, це перший провідний урядовець, який прилюдно заговорив проти поширення Корейської війни до Китаю від часу, коли президент Труман звільнив ген. Доґласа МекАртура від командування на Далекому Сході. У промові до Красового Товариства Радієвих і Телевізійних Промовців Бредлі заявив, що: 1. Корейська війна може довести до застою на мертвій точці, одначе може бути закінчена почесно; 2. Злучені Держави не почнуть запобіжної війни; 3. Америка хоче миру, одначе не заплатить за нього угодовством; 4. дотеперішні комуністичні повітряні дії з Манджурії ще не дають вповні оправданої причини до бомбардування тамошніх повітряних баз; 5. виступ проти аґресорів у Кореї помішав комуністам пляни, щоб піти війною на Індо-Китай або Формозу; 6. погрожувати ворогам виданням ультиматуму або загрозити Росії бомбардуванням непрактичне і може довести до протилежних наслідків. — Промова Бредлі була одобрена наперед департаментом стейту і тому її треба вважати висловом політики адміністрації през. Трумана, при складанні якої ген. Бредлі мав важливий голос.

БУДУЮТЬ АТОМОВИЙ СХОВОК ДЛЯ БІЛОГО ДОМУ

Вашинґтон. — Президент Труман призначив $881,000 зі своїх спеціяльних фондів на побудову наймодернішого сховку від атомової бомби у східній частині городу Білого Дому, а робота вже в розгоні. Це виявив директор бюджетового бюра Фредерік Лотон в комісії приділів палати репрезентантів. Новий сховок це поправлена будова першого сховку, приладженого для президента Рузвелта в 1942 р. Тодішні повітряні напади не загрожували ще атомовою бомбою або радіованням. Президент і його дорадники могтимуть перебувати в новому сховку кілька днів, а навіть і тиждень, якщо б зайшла потреба.

ДАЛИ ЕМЕРИТУРУ ПАСТОРОВІ, ВІДСУНЕНОМУ ЗА БОЛЬШЕВИЗМ

Ню Йорк. — Два роки тому голова єпископальної дієцезії з Лонґ Айленд, еп. Джеймс де Вулф, відсунув від справування обов'язків настоятеля протестантської церкви св. Троїці в Брукліні д-ра Джана Гаверда Мелиша за його співпрацю з різними радикальними організаціями, які творили комуністичні фронти. Пастор звернувся з цим до суду і програв. Внаслідок цього він мусів покинути працю в парафії. На його місце назначила парохом рада церковних тростіїв його сина Вилиєма, а водночас признала право відсуненому парохові мешкати в парафіяльнім домі як „парохові на пенсії" („пастор емеритус").

СЕНАТ ПРОСЛІДЖУЄ ПОЗИЧКИ

Вашинґтон. — През. Труман назначив В. Стюарта Саймінґтона предсідником зреорганізованої Федеральної Корпорації Відбудови. Назначення піде під одобрення сенату. Міжтим банкова комісія сенату вирішила перевести основне слідство над закидами, наче б конґресмени впливали на уділювання позичок з цієї корпорації своїм приятелям.

НОВА РАДА ДЛЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ ПЛАТЕНЬ

Вашинґтон. — Краєва Дорадча Рада Мобілізаційної Політики вирішила 12 голосами проти 4, щоб покликати до життя нову Раду Стабілізації Платень з правом застанови над спорами між підприємцями й робітничими організаціями і передавання своїх поличень президентській Раді Мобілізаційної Політики до вирішення. Проти голосували чотири представники промислу, а представники інших груп пішли солідарно. Покликання до життя нової ради залежатиме від президента. Одначе, з уваги на бойкот юнійних представників давної Ради Стабілізації Платень, можна надіятися, що президент одобрить рішення Ради Мобілізаційної Політики.

ГЕН. МЕК АРТУР НА РІДНІЙ ЗЕМЛІ

Ген. Доґлес МекАртур, герой з другої світової війни, недавній військовий губернатор Японії і головний командувач збройних сил Об'єднаних Націй в Кореї, приїхав літаком з Гаваїв в год. 8:30 до Сан Франсіско серед маніфестацій, поведених спонтанічно на краєву скалю. Вони виявилися в свисті фабричних гудків, гомоні церковних дзвонів, відзивом автомобілевих трубок по цілому краю, а в самім місті Сан Франсіско сімнадцятьма вистрілами з гармат і гучним привітом, коли він висів з літака і вперше від 14 років станув на землі своєї рідної Америки.

Труман відкликає промову.

У Вашинґтоні приготовляють ген. МекАртурові прийняття, яке звичайно уладжують у честь повертаючих з війни героїв. Щоб привіт випав без неприємних для генерала інцидентів, през. Труман відкликав свою промову, яку мав виголосити на зібранні Американського Товариства Видавців Газет негайно після промови МекАртура в Конґресі в год. 12.30 сполудня. На п'ятницю 20 квітня заповіджена парада в Ню Йорку, яка піде головною вулицею, Бродвей, на долині міста, починаючи від год 12.05 після полудня.

В АМЕРИЦІ

● **Сконфіскували комуністичну газету,** Канадійська Трибуна, що друкується в Торонті, у провінції Онтеріо. У Монтреалі, у провінції Квебеку, провінціональна поліція забрала 4,000 копій. Поліція оправдує конфіскату законом, який забороняє поширювання бунтарської літератури.

● **Прохань за карти вступу до Конґресової галерії** підчас промови МекАртура дістали конґресмени тільки, що для приміщення гостей треба б отворити стадій гри битого м'яча. Місць на галерії є 600, з них 100 призначених для пресових кореспондентів, яких у Вашинґтоні є 800. Конґресменів є тепер 531, а кожний має право тільки до одної карти.

● **Три мільйони робітників** треба буде перенести зі звичайних робіт до оборонних з кінцем наступного року. Це виявив адміністратор оборонної робучої сили, д-р Франк Ґраґам. Крім того треба буде додати ще понад чотири мільйони нових робітників до теперішніх 63,000,000, зайнятих у продукції.

● **З нагоди Тижня Сліпих,** в якому переводить збірки на допомогу нещасним Американська Фундація для Сліпих, поміщено в часописах світлину трирічного сліпого хлопця при фортепіяні. Надрукований теж лист нещасної матері заки його прийняли під опіку фундації, одначе в ньому не подане ім'я сліпої дитини. Пишуть, що таких є більше.

Секретар Стейту буде орудувати фондами призначеними закордон

Вашинґтон, 17 квітня. — Президент Труман признав секретареві стейту Дінові Ачесонові важливий голос при вирішуванні, куди мають піти десять з половиною біліонів доларів, які мають бути призначені на допомоги закордоном відповідно до військових потреб, різних економічних програм і головних політичних теренів. Вказівки, як це треба виконувати, містяться в листі президента до теперішнього адміністратора Економічної Кооперації, Вилиема К. Фостера. Там сказано, що „змінливі відносини в міжнародним положенні" вимагають пристосування уряду до різних програм допомоги для закордону. Там теж згадано, що такі відносини вимагають поправки до діяння в минулому і до відносин між департаментом стейту й Адміністрацією Економічної Кооперації („Е.К.А."). Президент ще додав, що Конгрес дістане припорученя скасувати теперішню дату для діяння Е.К.А.

Ця інструкція президента передбачує важливі зміни в призначуванні фондів на допомогу закордонним країнам, коли покінчиться постачання допомоги за теперішнім Пляном Маршала. Тому, що в Конгресі нема одного погляду на цю справу, може прийти до завзятих дискусій між обома великими партіями головно тому, що в майбутності будуть іти великі фонди закордон не тільки на звичайну економічну допомогу, але й на військові цілі. Е.К.А. орудує тепер фондами призначеними для Західної Европи, Південно - Східної Азії, Близького Сходу, Кореї й до деяких інших країн.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ КОМІТЕТ в Сенаті, з участю сенаторів Вері (зліва) і Тефта, запропонував створення окремої конґресової комісії з 24 осіб, завданням якої було б провірити далеко-східню політику теперішньої Адміністрації. Пропозицію видвигнено у зв'язку з відставкою ген. МекАртура.

● **Комітет Вільної Европи,** який веде протибольшевицьку акцію, переносить своє бюро в Ню Йорку до будинку при 110 Вест 57 вул. Досі воно приміщене в Емпайр Стейт Билдінг.

КАТАСТРОФА АНГЛІЙСЬКОГО ПІДВОДНОГО ЧОВНА НА КАНАЛІ

Портмут, Англія, 18. квітня. Великий британський підводний човен „Афрей", що був збудований для служби на Пацифіку і минулого понеділка виїхав на пробу на Англійський Канал, з невідомих ще причин затопився на південний захід від острова Ґвайт. В понеділок британська адміралиція повідомила, — що вона втратила зв'язок зі судном та почала широко закроєну рятункову акцію, в якій взяло участь 25 кораблів та багато літаків. Сьогодні вранці човен відкрито на дні Каналу, завдяки суперсонічним телеграфічним посланням. В затопленому судні є 75 осіб залоги і персоналу та спостерігачів і адміралиція сподіється, що бодай частину з тих жертв пощастить ще врятувати. Судно затоплене на глибині 198 стіп. Факт передачі послання вказувала би, що бодай деякі частини судна не є залиті водою та що в них є живі люди. В рятункові акції беруть участь, крім британських, теж американські, французькі і бельгійські кораблі і літаки. Човен сам занурився і вже не міг виплисти. Адміралиція повідомляє, що судно може перебути 48 годин під водою без будьяких трудношів для залоги, — якщо не є пошкоджене.

ІТАЛІЯ ПРОПОНУЄ ПОШИРЕННЯ НА СХІД АТЛАНТІЙСЬКОГО ПАКТУ

Рим, 18. квітня. Італійський міністер закордонних справ, — Карльо Сфорца, мав запропонувати західним великодержавам доповнення до Північно-Атлантійського Пакту в тому напрямку, щоби його важність поширити теж на комуністичні або опановані комуністами країни. Італія пропонує, щоби цей Пакт брав в оборону теж ті країни, які до нього не належать, і навіть на випадок, якщо б одна з тих країн була заатакована одним з партнерів пакту. В коментарах признається, що хоча така поправка не мала б практичного значення, бо жадна зі західних країн не береться нападати на будьяку іншу, але це дало б, натомість, Заходові новий дипломатично-політичний арґумент в психологічній війні.

ЗАХІД ВИДВИГНУВ НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ НА КОНФЕРЕНЦІЮ МІНІСТРІВ

Париж, 18 квітня. Заступники міністрів закордонних справ західних великодержав, що разом зі совєтським представником обговорюють тут вже від шістьох тижнів порядок нарад майбутньої зустрічі Ради міністрів закордонних справ, видвигнули вчора нові пропозиції, в надії, що пощастить проломити „мертву точку", яка в нарадах заіснувала. Нові пропозиції охоплюють в дещо зміненій формі ті самі справи, що їх заторкувано в попередніх, а, новою, 5-тою точкою в них є вже теж „питання Трієсту". Совєтський представник і до цих пропозицій видвигнув свої звичайні закиди і застереження, заявляючи проте, що включення в західний порядок нарад справи Трієсту заслуговує на повний розгляд всіх точок. Західні представники заявили, що нові пропозиції були „справжнім зусиллям" зустріти компромісово совєтські побажання і тому їх треба вже вважати дефінітивними.

ВИГНАНЦІ З СОВЄТІВ ПРАЦЮЮТЬ НАД СПІЛЬНОЮ ПРОГРАМОЮ

Ню Йорк. — За відомостями, призбираними Ґері Швардцом, репортером щоденника Ню Йорк Таймс, чотири европейські групи совєтських вигнанців підготовляють одну спільну програму діяння для нової вільної післясталінської Росії. Фонди для діяльности тих груп мають прийти від недавно зорганізованого Американського Комітету Волі для Народів СССР, на чолі якого стоїть Юджин Лайонс. У його склад входять ще Аллен Ґровер, Вилием Генрі Чемберлин, В. Л. Вайт, Індл Еліот і ін.

Між тими чотирьома групами, які зійшлися разом на одній програмі, згадані такі: Ліґа Боротьби для Національної Свободи, Союз „Боротьби Народів Росії, Національна Робітнича Спілка і Союз Боротьби за ільну Росію. У цих організаціях репрезентовані вигнанці з давньої Росії і втікачі з теперішнього Совєтського Союзу. Головна нарада відбулася в днях 15-23 січня 1951 р. Фюссен, в Баварії, недалеко Берхтесґадену. Тоді вийшли з нарад представники Національної Робітничої Спілки на знак протесту проти участи в нарадах представників неросійських народів СССР разом з представниками російського народу. Вони теж протестували проти пропозиції, щоб національні меншини в СССР мали право на самовизначення, включно з правом виходу зі складу несовєтської Росії.

ЦЬОГОРІЧНА ПАРАДА ЛЬОЯЛЬНОСТИ ПЕРЕВИЩИТЬ ВСІ ДОТЕПЕРІШНІ

Ню Йорк, 18 квітня. — Патріотичні громадські організації Метрополії інтенсивно продовжують підготовку до традиційної вже „Паради Льояльности", яка в цьому році своєю масовістю мала б перевищити всі дотеперішні. Парада льояльности, як відомо, відбудеться в суботу, 29-го квітня, в противагу першо-травневим демонстраціям, монополь на які тут перебрали підривні червоні п'яті кольони. Мейор Імпеліттері вже проголосив день 28-го квітня „Днем Льояльности". Організацію паради з цього приводу перебрали Ветерани та інші патріотичні групи. Організатори паради заповіли, що вони звернуться до ген. МекАртура, щоб він був почесним гостем між тими, що відбиратимуть дефіляду сподіваних около 250,000 демонстрантів, включно з шкільною молоддю, воєнними ветеранами, відділами збройних сил і поліції, міськими урядниками та зокрема численних національних груп в своїх національних костюмах. Українська ветеранська і громадська група під загальним проводом В. Бакада, докладає всіх зусиль, щоби її участь в цьому році була ще величавішою, ніж в попередніх роках. Подробиці паради та української участи в ній будуть подані в дальших виданнях „Свободи".

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ВІДСТУП ЧЕРВОНИХ В КОРЕЇ

Токіо, 18. квітня. — Комуно-китайські і північно корейські армії продовжували вчора відступ дальше на північ країни, після безуспішних спроб здержати аліянтський похід на лінії Чорвон-Кумґва-Ґванчон. Відступ червоних відбувається під прикриттям густої хмари димів, що йдуть з підпалюваних ними трав і лісів. Головна квартира Восьмої Армії повідомила сьогодні вранці про „познаки загального відступу ворога" вздовж цілого корейського фронту, як навіть його задні сторожі та патрулі намагаються перервати контакт з наступаючими аліянтськими силами. Аліянтські патрульні відділи вчора вже запускалися далеко у ворожу територію, около 16 миль на північ від 38-мої паралелі. Теж тепер червоні відступають, залишаючи за собою чимало воєнного устаткування та майна. На центральному фронті аліянтські сили зайняли важливі стратегічні позиції у безпосередньому віддаленні на південь від комунікаційного вузла Чорвон. В районі Йончон аліянти відбили три спроби ворожого протинаступу. Але вже сьогодні вранці аліянтське командування повідомило про „занедбаний спротив" ворога теж і в цьому районі. На центральному секторі фронту аліянти дійшли до резервуару Ґвачон на ріці Пухан, а ворог відступив на її північний беріг. В цьому районі продовжується ще артилерійський двобій. Не зважаючи на змінливу погоду, аліянтська авіяція продовжувала свою активну участь в боях на фронті та стратегічне бомбардування ворожих воєнних об'єктів в запіллі. Ворог знову зазнав великих втрат, як тільки в сухопутних боях вбито понад 1,320 його вояків. Аліянти все ще не цілком зорієнтовані, що означає нова „димова тактика" ворога: чи вона має на меті закрити ворожий відступ, чи евентуально кінцеву підготовку до сподіваного весняного генерального наступу. Ген. Ріджвей, перебравши головне командування на Далекому Сході, просив свого заступника на пості Команданта Восьмої Армії, щоби він передав всім воякам і старшинам на фронті його подив до їх щораз більшої відданости своїм обов'язкам та за їх вклад в перемоги Восьмої Армії.

О. Н. ОБМІРКОВУЮТЬ СПРАВУ ВІДПОВІДІ ПІВНІЧНІЙ КОРЕЇ

Лейк Соксес, 18. квітня. — В колах Об'єднаних Націй розглядається тепер питання евентуальної відповіді на „домагання" Північної Кореї закінчити війну та скликати в тій справі конференцію „всіх заінтересованих країн". Поодинокі представництва в О. Н. вважають, що комуно-корейське „домагання" може бути — „першим кроком" мирного полагодження конфлікту або бодай для хвилевого перемир'я, та пропонують зажадати від комуно-корейського уряду точніших „вияснень". Проте, більшість делегацій ставляться до того „домагання" з великим застереженням, беручи до уваги той факт, що воно практично є повторенням постанов минулорічної комуністичної „Ради Миру" в Берліні, та що самі — „мирові пропозиції" займають там тільки один параграф при кінці, тоді як головну частину ноти займають обвинувачення проти „американських імперіялістів" і домагання, щоб О. Н. припинили їх „варварства" в Кореї. Все ж таки північно-корейській ноті придіпяється велику увагу, головно двом маркантним пунктам в ній: 1. Пропущення згадки про Формозу і 2. Відступлення від дотеперішнього домагання, в якому за передумову евентуальних переговорів ставилося попереднє відкликання всіх чужоземних військ.

РОЛЯ ВОЛІВ ПРИ АВІЯЦІЇ В КОРЕЇ

Корея, 18. квітня. — Фронтові кореспонденти з гумором описують про „зустріч століть" в корейській війні, як найпримітивнішому засобові комунікації — волам, доводиться тісно співпрацювати з наймодернішим — авіяцією, для виконання окремих завдань. Волів почали використовувати головно для розбудови аеродромів на корейських рижових полях, як вантажні авта були обмежені в рухах та застрягали в болоті.

АРАБИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ ІЗРАЇЛЯ В ЗАГРОЗІ МИРУ

Лейк Соксес, 18 квітня. — Уряд Сирії звернувся до Ради Безпеки ОН з гострим обвинуваченням проти Ізраїля, у зв'язку з останніми бомбовими „відплатними" налетами ізраїльських літаків на сирійську територію. Сирія обвинувачує Ізраїля в порушенні міжнародних зобов'язань та мирних постанов Об'єднаних Націй, порівнюючи його з північно - корейськими червоними і остерігаючи перед „корейськими наслідками". Рівночасно всі арабські дипломати у Вашинґтоні засудили ізраїльський напад на Сирію як „драстичний акт аґресії" та „грубе порушення" перебраних зобов'язань і постанов про перемир'я. Сирійську справу представив в Раді Безпеки сирійський представник Фаріс ель-Хоурі, доказуючи ізраїльську вину в останніх прикордонних інцидентах. Ізраїль здержується зі своєю відповіддю на обвинувачення Сирії до того часу, як Рада Безпеки вирішить, чи вона сама розглядатиме цю справу, чи передасть її мішаній сирійсько - ізраїльській Комісії Перемир'я.

ПОГІРШУЄТЬСЯ СПРАВА ЗАВОРУШЕНЬ В ІРАНІ

Тегеран, Іран, 18 квітня. Згідно з інформаціями з Абадан, положення на нафтових теренах Англо-Іранської Нафтової Компанії знову погіршилося, як „підривні елементи" збільшили свій терор проти тих робітників, які не бажають брати участи в страйках і демонстраціях. Місцева рафінерія нафти минулого тижня цілком припинила роботу. Вміжчасі, речник іранського уряду на прийнятті представників місцевої і закордонної преси обвинувачував Британію, що це вона своїм поступуванням причинилася до страйку і заворушень, обвинувачуючи рівночасно пресу, що вона своїми тенденційними повідомленнями тільки погіршує положення. В останніх повідомленнях говориться, що робітники, не зважаючи на залякування червоних комісарів, починають знову зголошуватися до праці.

В СВІТІ

● **Совєти вже почали підготовку** нової господарської п'ятирічки, що має бути проголошена ще в цьому році та яка без сумніву буде ще більшим закріпощенням та експлуатацією совєтських рабів.

● **Еспанський уряд відмовив** продовження кредениції кореспондентові Н. П. Таймсу, закидуючи йому тенденційність в передаванні вісток.

● **Китайські студенти** стягнули з англійського консуляту в Таіпеі на Формозі британський прапор, демонструючи проти британського відношення до комуністичного Китаю.

● **Аліянтські окупаційні власті** помилували дальших шістьох, засуджених на кару ув'язнення, японських воєнних злочинців. Досі помилувано вже всіх 235 осіб.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12 00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТРУМАН ПРО ДЖЕФЕРСОНА

Автором свободолюбних ідеалів, які вложено в Декларацію Незалежности Злучених Держав, є Тома Джеферсон. Його уродини згадує кожного року в місяці квітні Демократична партія, влаштовуючи з цеї нагоди „Джеферсон-Джексон Дей", получений з вечерою, за яку беруть 100 долярів від особи. Дохід призначується на партійний фонд, а властиво на покриття недоборів, спричинених виборчими кампаніями. На таких сходинах виголошують промови тільки найвизначніші члени партії, звичайно президент держави, якщо демократ засідає у Білому Домі.

Так було й цього року. Головним промовцем був президент Труман. Половину цеї промови про американську закордонну політику можна вважати відповіддю її республіканським критикам. Одначе найважніше — це натяк президента, як на самого Джеферсона, так і на ідеали, які він здійснював. Цею згадкою хотів президент Труман викликати враження, що його партія та він сам якраз ідуть слідами великого Джеферсона, безкомпромісового борця за волю і демократію, не тільки в Америці, але всюди в світі.

Президент Труман підкреслив на самому вступі своєї промови, що країна знайшлася у смертельній небезпеці, маючи до діла з безпощадним ворогом, та що боротьбу з ним можна тільки тоді виграти, коли кожна людина в цій країні ставитиме державні інтереси вище особистих, патріотизм вище політиканства. Важливіше виграти мир, говорив президент, ніж найближчі вибори.

Навіть партійному противникові президента Трумана важко не погоджуватися з такими його думками. Зате квестіонувати можна дещо інше. През. Труман пригадує нам, як Джеферсон, ставши президентом дбав про міжнародний закон і порядок і не йшов на ніяку угоду з порушниками цього закону і порядку. Президент пригадує, як мала і слаба тоді американська республіка вислала кораблі проти „міжнародних злочинців" — піратів, аж на Середземне море. У висліді, сам папа Пій VII заявив публично, що слаба американська держава „більше допомогла християнській справі, ніж допомогли їй насильніші християнські потуги за цілі віки". Президент Труман зазначив, що так як Джеферсон не піддавався міжнародним бандитам і не йшов з ними на компроміс, так само „поступаємо і ми". Це значило б, що през. Труман поступає тепер так само, як Джеферсон відносно цеї небезпеки, яка є загрозою „для кожної нації на землі, кожній релігії, кожній хаті й кожній людині". Президент виразно заявив, що цею небезпекою є Кремль, який йде на підбій світу, та з яким треба так поступати, як поступив Джеферсон з небезпекою свого часу. При кінці президент Труман щераз підкреслив, що Америка не поступиться перед жадною загрозою.

Часів Джеферсона і небезпеку, з якою йому доводилось боротись, не можна навіть порівняти з тою небезпекою, яка сьогодні загрожує тим ідеалам, які Джеферсон ставив вище всього. Проте Джеферсон вже тоді об'явив війну усім „тиранам" і „деспотам", заповідаючи, що те полум'я волі, яке спалахнуло в Америці 4. липня 1776. року, розійдеться по Европі й цілому світі та що Америка допомагатиме усім країнам нищити „машини деспотизму". Це є його становище. Якже ж це погодити зі змаганням през. Трумана до „тривкого й справедливого миру" в світі й одночасним замиренням з пекельною кремлівською машиною? Таке становище ніяк не дасться погодити з ідеалами Джеферсона, ані з тим, як він їх здійснював, не ідучи на ніяку угоду з бандитами.

МІЖНАРОДНЕ ПОЛОЖЕННЯ

Звільнення ген. МекАртура з посту головного командувача на Далекому Сході та причини й наслідки цеї події створюють нове положення в світі, або краще — прецизують його. Характеристику того положення подає ядерно завжди добре поінформований „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" у виданні на 20-го квітня.

Чого можна сподіватися у висліді звільнення ген. МекАртура?

Можливість обмеження війни в Кореї є правдоподібна, але тільки тоді, як на це пристануть також червоні.

Більша єдність західних аліянтів є вже фактом. Тенденції МекАртура поширити війну на комуністичний Китай вже від довшого часу були тінню над західнім союзом. Тепер цеї тіні вже немає.

Дуже правдоподібна є теж можливість приспішення і збільшення военної підготовки і розбудови Західної Европи проти Совєтського Союзу. Тепер цілком виразно покладено окрему вагу на оборону в майбутній світовій війні, а не на розбудову для поширення війни в Азії. Але найголовніше — політична і стратегічна ініціятива залишається в руках Заходу, а не Кремля.

Сьогодні таке положення, що зміни в Злучених Державах означають рівночасно зміни в світі. Це найкраще схопили французи, створюючи фразу: як Америку свербить, світ чухається. Це скрізь тепер помітно. Британські „купці миру" — як в деяких американських коментарях називається теперішніх політиків Великобританії — скріпилися новими надіями. В Британії жадна партія, ані урядова Лейбуристська ані опозиційна Консервативна не бажають собі поширення війни в Азії, бо вона означала б для Британії подвійну втрату: торговельну в Азії і американсько-допомогову в Европі. Коротко — британські „купці миру" готові справді його купити, якщо комуністичні „продавці миру" в Азії готові були б його продати.

Теж французи думають категоріями золота на Формозі в далеко-східній політиці. Відставка ген. Мек Артура означає для них до деякої міри кінець надій Чіян Кай-ші на війну між Америкою і Китаєм, що могло б евентуально призвести до захоплення Формози червоними і рівночасно перервати французькі закупи золота. Це дрібні справи, але від них часто залежать великі.

Загальне положення в світі, у зв'язку з відставкою ген. МекАртура, оцінюється тепер приблизно так:

Кремль стоїть перед проблемою „двох фронтів", перед якою в меншому маштабі завжди стояла мілітаристична Німеччина і на якій вона завжди ламала зуби. Сталін був рішений розправитись насамперед з азійським фронтом. Це менше коштує і приносить більше користи. Корейська війна, комуно-китайська інтервенція, можливість поширення війни на Китай і т. д., все те було згори пляноване. Політика МекАртура могла б була піти по лінії тих плянів. Тепер все змінилося. Москва воліла б азійський фронт, а західні аліянти воліють европейський. Москві свого часу не пощастило з Берліном, як тепер не щастить з Кореєю. І тому в дипломатичних та політичних колах передбачується, що чергова несподіванка може наступити посередині — на Середньому Сході.

Положення в цій частині світу тепер мусить бути для Москви досить приманливе. Єгипет домагається, щоби Британія забралася зі Суезу, найбільшої і найважливішої оборонної бази Заходу на Близькому Сході. Ізраїль, що знову принагідно б'ється з Сирією, є тріскою в оці всіх арабських країн. Відновлення арабсько - ізраїльської війни є дуже правдоподібне і в ній становище Заходу було б дуже складне, з огляду на колізію принципів з практикою. Йордан хоче злучитися з Іраком та Сирією і Ливаном, щоб в той спосіб створити арабську „великодержаву", як один з рішальних політичних факторів у світі. Савдівська Арабія дивиться на таку політику справді кривим оком, бо не бажає собі теж арабського конкурента. Це створює можливість теж арабської війни. В Ірані вміжчасі вже почались комуністичні заворушення, щоб вигнати Британію з нафтових піль. Афганістан не погоджується з Пакістаном, а Пакістан зі свого боку постійно грозить конфліктом з Індією. Бурмі наступають на п'яти китайські комуністи, а в Індо - Китаю комуністи воюють проти французів. Сіям піддержує політично Захід, але в обставинах він може легко змінитися. На Маляях продовжується партизанська війна між комуністами і британцями. В цілому тому великому районі Сталін куди не подивиться, завжди можна б щось скористати. Для Заходу скрізь непевність і турбота.

В такому положенні не було б нічого дивного, якщо б совєтські війська одного весняного чи літнього дня перейшли іранський кордон та помандрували до моря і зайняли нафту. Внутрішні кризи в Ірані чергуються одна за одною і це тим більше могло б заохотити Москву. Автім, кожна зі згаданих країн має свою „притягаючу силу" для такого професійного аґресора як Москва. Рівночасно з явною політикою, там кнуються найрізноманітніші інтриги і в них майстрами є комуністи. В кожному разі вигляди для Москви в тому районі мусять виглядати куди краще, ніж в Кореї або в Европі.

Сталін, цілком протилежно як президент Труман, не потребує признаватися ані своїм рабам ані світові, що він має клопоти зі своїми підданими в Політбюрі. Можливо, що він їх не має.

Проте, спеціялісти твердять, що найближчим співробітником і довіреним Сталіна є завжди той член Політбюра, що публично виступає по його правому боці, а той з лівого боку, є другим з черги. На останньому виступі з нагоди сесії Верховної Ради СССР по лівому боці Сталіна був стовп, а по правому порожнє місце.

Вол. Дорошенко

МИ І СВІТ

(В справі інформування про Україну чужинного світу).

Безперечно тепер про Україну й українську справу знають на світі більш, ніж знали ще останньої війни. Саме слово „Україна" вже потроху входить в асортимент слів культурного світу. Безперечно минули вже ті часи, коли про Україну було глухо, коли світ забув за неї, її боротьбу з Польщею й Московщиною, за її великих вождів — Хмельницького, Дорошенка, Мазепу, що про них так голосно було в свій час. Коли завмерла дипломатична діяльність батька й сина Орликів, що зганяли сон з повік петербурзьких правителів, коли ці правителі що раз більш втягали гетьманщину в сітку своєї русифікаційної політики й нарешті, запровадивши на вільній козацькій землі нечувану панщину, досягли того, що там усе замовкло й настало прокляте Шевченком „благоденствіє", — стає глухо про Україну й на Заході. Ім'я України зникає з мап народів світу. Українська справа стає внутрішньою справою російської імперії, справою, до якої зась стороннім силам. Україна — це невід'ємна частина Росії, її мова — це один із російських діялектів, не більше, засуджений на вимертя. А український національний рух — це вигадка, інтриґа сусідів, що хотіли б, розколовши великий „русскій" народ, знищити й його державу — велику Росію, спадкоємцю Києва й Візантії. За останніх Романових була навіть думка перенести столицю імперії до стародавного Києва, матері городов руських. Ці ідеї ширено не тільки в межах самої імперії, але кольпортовано й закордон. І як довго стояла непорушно російська імперія, світ перебував під гіпнозою її всеруськости, під гіпнозою єдиности й неділимости „русского" народу. Розуміється, в секретних відділах міністерств закордонних справ головних европейських держав — Франції, Німеччини чи Австро-Угорщини збиралися й зберігалися на всякий випадок інформації й про Україну. Часом навіть уживалося їх як страшак при тій чи іншій нагоді, напр. у Франції в зв'язку з польським повстанням. Залізний канцлер Німеччини, що провадить політику союзу обох імперій, мав у своїй шухляді опрацьований плян утворення „великого князівства київського". Як знаємо, цей плян висували німецькі юнкри й під час першої світової війни*) Але всі ті пляни були на всякий випадок, а в дійсності дипломатія дивилася на Росію як на єдиний народній моноліт, зокрема дипломатія ворожих Німеччині держав. Про широкі кола громадянства й говорити не доводиться. На цілому буквально світі хіба тільки поодинокі науковці й політики знали щось про Україну й оцінювали можливості її розвитку. І це не зважаючи на великі здвиги, що проявилися в російській тюрмі народів у 1905 р., а потім у 1917 р. Не вважаючи на спонтанне повстання в перших двох російських парляментах (Державних Думах) окремих українських репрезентацій, не вважаючи навіть на відновлення української державности в зв'язку з упадком російського царату, — в широких колах західньо-европейського й американського громадянства відомості про Україну були, сказавши евфімістично, недостатні. Не так легко було боротися нам із закоренілими, протягом більш, як століття, впоюваними в психіку освічених людей Заходу поглядами про одноцілість Росії. Тим тяжче було нам з ними боротися, що москалі мали скрізь за кордоном своїх відданих друзів в особах різних аристократів, споріднених із російськими політиками й дипломатами, та численними науковцями й інтеліґенцією, що щиро переймалися досягненнями російської науки, культури, літератури й мистецтва, та були герольдами російської справи в своїх країнах. Вони, як і чули або й знали щось про Україну, то дивилися на неї згори, як на щось неповажне, справжню „кантіте неґліжабль", висловлюючись дипломатичною мовою. Імена Пушкіна, Лермонтова, Турґенєва, а особливого Толстого й Достоєвського з одного боку, а з другого Вол. Соловйова та інших російських мислителів і науковців заслоняли, їм очі на все, що було в Росії неросійського. Навіть большевицький переворот не врозумив усіх цих русофілів. Для них це був ґрандіозний своїм кровопроливом, але великий своїми замірами перебудувати старий світ. І знову — це було діло росіян, червоних правда, але росіян, тим імпозантніше в очах різних снобів, що знову на ноги поставило російську державу, державу царів. І хоч вивіска нова — СССР, так істота лишилася та сама. Та й заступають цю нову російську імперію не якісь там українці, або інші „інородці", а справжні москалі, а коли й не чисті москалі, в роді всеросійського падишаха, то в ім'я таки Москви, в ім'я великодержавних інтересів. Численні армії п'ятиколонників всебічно підтримували й поширювали за межами імперіялістичну політику червоних московських єдинонеділимців. Спільна боротьба англо-саксів разом із большевиками проти нацистської Німеччинин ще більше змінила позиції прихильників привичних поглядів на Росію й російську справу. Большевицькі гроші й видання, розуміється, теж робили своє. А їм у допомогу йшла й білоґвардійська російська еміґрація, яка не зважаючи на всі світоглядові різниці, що її ділять, одностайно стоїть на становищі єдности й неподільности російської імперії, мало не включно з здобутками червоного царату за останньої війни. А впливи старої російської еміґрації надто на терені ЗДА, незвичайно сильні й міцні. І завдяки її зв'язкам із міродайними чинниками, і завдяки її зв'язкам із інтелектуальними колами ЗДА взагалі. А це дає їм можливість провадити свої проросійські погляди в колах політиків, науковців і взагалі серед освіченого громадянства. Багато росіян займають впливові посади в урядах, промислі, в високому шкільництві. Американська наука пересякла русофільством, поширюваним білими москалями та їх однодумцями зпоміж тутешнього наукового світу. По каледжах та університетах повно викладачів російської мови, літератури й історії, що здавна впоюють у своїх слухачів русофільські ідеї. З українського боку тяжко боротися з проповідуваними екс катедра поглядами, бо викладачів-українців на вищих школах ЗДА як кіт наплакав, а тим, що є, нелегко боротися з своїми колегами — москалями або русофілами, що посідають командні або взагалі впливові становища. І так, без жадного спротиву, без ніякої перешкоди ця проросійська ідеологія закорінюється в умах молоді, що їй колись судиться проводити керму в державі. Що більше, проросійські погляди на все, що відноситься до СССР ширяться не тільки з катедр вищої школи. На жаль, такі самі погляди ширять також підручники, що їх уживають у нижчих та середніх школах. Недавно в мої руки припадково попалося одне число місячника „Перпечюел Гелп", виданого редемптористами у Ню Йорку (1950., ч. 11, листопад), а вживаного в деяких публичних католицьких школах в характері допоміжного посібника при навчанні релігії. Отож на своє диво, подибую у цьому популярному журнальчику — статтю: „Чому Кремль Святий?", в якій вся наша Київська святість, разом із св. Ольгою й св. Володимиром, представлена як російська. От вам приклад, як далеко зайшла проросійська пропаганда, що знайшла собі місце навіть у католицькому часописі в статті католицького священника. Так громадяни ЗДА ще з шкільної лавки засвоюють собі фальшиві поняття про старовину, яка подасться їм як суто-російська. Ця пропаґанда не менш небезпечна, ніж та, що її ведуть грубі томи проросійських видань, чи то окремі монографії, збірні праці та енциклопедії, в роді сумнозвісної Славонік Енциклопедія. Богу дякувати, що нарешті й керівники й громадяни ЗДА, під впливом нечуваного насилення совєтської аґресії та її загрози, виліковуються від просовєтських симпатій та ілюзій.

Потроху, з розбиванням цих симпатій, приходить що раз більше й правдиве розуміння Росії та зв'язаних із нею проблем. Проте проросійські симпатії та ілюзії ще не вивітрилися і треба ще багато розчарувань з боку американських діячів та багато зусиль з нашого боку, щоб ці ілюзії зникли. Розуміється, інформативні видання Українського Народного Союзу, Українського Конґресового Комітету, та інших установ і організацій роблять велику роботу. Недоцінювати її годі. Як би там не було, до неї сміливо можна прикласти стару латинську приповідку: ґутта кават ляпідем нон ві, сед сепе кадендо. Великим досягненням на цьому полі буде видавана НТШ „Енциклопедія Українознавства", особливо її

(Закінчення на стор. 4)

*) Як українська справа може раптом вийти на світ божий з міністерських закамарків, коли того бажає котрась із зацікавлених сторін, показує та повінь статей про Україну, що справжньою повінню розлилася по всій світовій пресі в 1938 р., в зв'язку з „вибухом" Карпатської України. „Це була робота тієї самої руки, що опісля зрадливо допомогла мадярам захопити наше Закарпаття. Це є доказ, що й інші сторони, які досі стримано ставляться до української справи, у відповідний момент, коли зайде потреба, витягнуть на світ божий інформації про Україну, досі переховувані в секретних доссіє.

В. Гайдарівський

Мерехтливі Зорі

Оповідання

5)

Мої розрахунки виправдались, я дійшов до бремсберґа. Повернув ліворуч, знову тримаюсь стінки. Зробив десять кроків, двадцять і здається мені, що йду я не вниз, а вгору. Що таке? Спад же повинен бути чималий, двадцять п'ять градусів — не жарт. Коли траплялось, що зривався з линви вагон, то летів до корінного штреку, мов скажений, „орел" — як його називали, зіскакував з рейок, вибивав кріплення, стеля обвалювалась і на довгі години в бремсберґу припинявся рух. І горе тій людині, що захопить її летючий „орел" на дорозі. Падає людина під стінку в рівчак і з захололою душею слухає, як до неї наближається несамовитий грюкіт, і чомусь стається, що там, де причаїлась вона, „орел" плигає з боку в бік, від стінки до стінки, ніби розшукує живу істоту, і знаходить її, засипає горою породи, шпурляє на неї стовбури, і задовольнившись жертвою, втихомирюється...

Зупинився я, посуватись далі недоцільно, треба вертатись. а що за диво, і в протилежний бік гора. Уже не вірю сам собі, дістаюсь знову до роздоріжжя, намацую ріг і на здивовання відчуваю спуск ще в іншому напрямку, не праворуч, і не ліворуч, а просто. Біс його знає, як тут поклались шари, покорчило їх, мов стару підметку.

Безпомильно йду до корінного шорека, ноги самі несуть мене вниз. Настрій мій піднісся, прибуло й сил.

І знову мені здається, що довго нема ні одного паралельного штрека, а я ж повинен минути два. Почав числити стовбури, уже пооббивав на руці пальці, вони заніміли, кожен дотик до дерева колючим болем відбивався в плечі.

Усе числю, дійшов до сімсот шістьдесять восьмого стовбура і на тому впав на купу породи. Оббіг руками поперед себе — далі ходу нема, обвал перегородив увесь бремсберґ чи штрек, чи хто його знає, де я був.

Звичайно — штрек, адже стовбур від стовбура стоїть на відстані восьмидесяти сантиметрів, а це значить, що пройшов шістьсот чотирнадцять метрів і сорок сантиметрів. А відсталь між штреками — двісті метрів. Тільки штрек. Та хіба від того мені легше, що я в штреку? Та ще в сліпому куті, під обвалом. Жура обгорнула мою душу.

— Чому я не закричав тоді, як хтось там відчиняв у перемичці двері? — докоряв я собі. — Посоромився, боявся, щоб не сміялись з мого боягузтва. Що ж, хай люди не сміються, а ти, Григоріє, маєш нагоду посміятись сам з себе.

Уявив я, як моя Дарка щодня бігатиме до шахти, питатиме робітників, що виїздитимуть на-гору, чи не знайшли мене, і повертатиметься до дітей з переповненими слізми очима.

— Рятуйте! — вирвалось з моїх грудей розпачливе благання і глухо завмерло в темряві. — Ря-туй-те! Ряя-туу-йтее!!!

І чую я, ніби десь далеко шарудять кроки, наближаються до мене, виразно тупотять. Світла ж нема. Невже ще хтось блукає?

— Хто йде? — запитав я голосно.

Відповіді не чути, а кроки наближаються.

— Хто там? — запитую вдруге.

— Це я, — відукнулось мені, але так тихо, ніби з-під породи, з глибини шарів. Та дивно, голос здався мені знайомим, голос такий, що чув я його щодня. А чий?

— Хто там? — гукнув я ще раз. — Іди до мене.

— Це я, — відгукнулось знову.

— Коля? Брашко? — пізнав я голос нашого співака, молодого кріпильника, хлопчину, що недавно кінчив школу гірництва і працював у нашій бригаді. — І ти блукаєш! Іди ж стерво, сюди, будемо разом блукати.

— Це я, — сказав Коля Брашко тим же байдужим голосом.

— Та ти ж, ти, не який біс, — думаючи, що хлопець жартує з мене, але подратовано мовив я.

— Це я, — почулося знову і раптом затріщало дерево, загрюкотіла падаючи, брила породи, задрижала земля. Обвал! Колю Брашка засипало!

Я кинувся на допомогу. Пройшов метрів двісті з одного боку штреку, повернувся, тримаючись протилежної стінки, а обвалу не знайшов.

— Брашко! — гукнув я спочатку тихо, далі голосніше й голосніше, горлав на всі заставки, а мені ніхто не відгукнувся.

Коли чую — від старого обвалу, що я на нього був упав, шалапають кроки, і такі повільні, якими ходять сторожі. Я притулився спиною до стінки між стовбурами і вдивлявся в непроникливу темряву. Мені здалось, що до мене якась в ріст людини фосфорична смуга, якась постать, що вилучує з себе, як зітлілий вербяний пень, бліде світло.

— Боже, — з жахом подумав я. — Та це ж Шубин! Це ж він! Сива широка борода, довге, як у ченця, біле волосся, полотняна сорочка, на ногах лапті, а худий — самі кістки, туго обтягнені жовтою шкірою. Очі, глибоко запалі, закриті повіками. Напевне старий прийшов по мене, але він не бачить і мене, — трясучись, мов у пропасниці — заспокоював я себе.

А Шубин порівнявся зі мною і зупинився.

— Чого тобі тут треба? — не розплющуючи очей питав він старечим захриплим голосом.

Хотів я щось відповісти та не міг.

— Ти мені непотрібний, — казав Шубин, не дочекавшись відповіді. — Я тебе не кликав. Ходімо, виведу звідсі.

І вхопив старий кістлявими морськими пальцями мене за руку і повів за собою. Мене втішили його слова, що я йому непотрібний, значить зі мною нічого поганого не станеться. А шахтарі про нього розповідали, що він лютий і мстивий, і крім лиха від нього не можна сподіватись нічого.

4. Одна зоря погасла.

В другій половині минулого сторіччя, — таке про Шубина я чув оповідання, — коли Донбас починав розбудовуватися, на нашій, чи якійсь сусідній шахті, працював старий чоловік, що приїхав на заробітки здалека, із злиденного російського села, працював днями і ночами, мірючи поставити на ноги своє господарство і хоч на старість пожити хазяїном.

Одного разу він лежав у забої, рубав обушком вугілля і так захарився роботою, що не помітив, коли з сусідніх уступів шахтарі повиходили і він на всю дільницю залишився сам-самітнісінький.

І трапився тоді великий обвал. Поприходили шахтарі наступного дня, а до забоїв не можна дібратись і близько, стеля сіла в усьому полі, де вибране вугілля, завалився і штрек, засипало ходки й гезенки.

Власник шахти, хоч й багатий, а в розпуці дере на собі волосся, трохи не ридає, таких збитків зазнав він.

Шахтярі стоять у штреку, гомонять і радіють, що обвал стався пізно ввечері, по закінченню роботи. А то б сьогодні не сам власник сумував — все б селище заливалось слізми.

(Продовження буде).

Віктор Приходько

Володимир Винниченко

4)

Але прийшла друга світова війна, розпорошила й перемішала українців і надовго відірвала Винниченка від українських центрів. Так минуло майже 10 літ, — величезний відтинок часу...

В останніх роках, одначе, (1947-50), в життю Винниченка сталась певна зміна. Було, до певної міри, пробито стіну ізоляції й самітности. З'явилась нова еміґрація з Великої України і та зразу ж запитала стару еміґрацію: де Винниченко і що з ним? Ми інформували, пояснили, але видно було, що наша інформація не задовольняє і пояснення не переконують. „У них", на Україні, лишився зовсім інший образ Винниченка. І до Парижа полетіли листи і привітання, запитання й ділові видавничі пляни і проєкти. Але ці останні не зустріли прихильности в тих колах, що мали б можливість ті проєкти реалізувати. Це відбилось в однім з надрукованих у пресі листів Винниченка: він дуже зворушений увагою, висловленими почуттями, але... він уже старий, потребує спокою і просить вибачення, але не може реаґувати на всі звернення...

Для кипучої натури Винниченка, якого ми знали в молодости, це була незвична нотка: втома, розчарування...

Все ж, уже зовсім недавно, українці були значно заінтриґовані дуже цікавим повідомленням. А саме, в „Народній Волі" (4. січня ц. р.) з'явився уривок одної статті В. Винниченка, в якій він описує свої переговори з представниками Організації ОУНр (Ст. Бандери). Із статті виявляється, що Винниченко навіть в останніх роках дуже цікавився українською політикою і болів тим двоподілом, який роз'їдає українське громадянство. Зокрема, його цікавили причини невходження ОУНр до Національної Ради, з появи якої В. Винниченко щиро радів. З цього приводу Винниченко з власної ініціятиви увійшов у зносини з Орґанізацією ОУНр і „мав з відповідальними представниками її в Парижі кілька довгих ґрунтовних розмов". Цими представниками були — пп. Стецько, Штикало, Чайківський, Вернигора і ще кілька осіб. Винниченко зазначає, що ці представники зробили на нього „враження людей, які щиро хотіли усунути перешкоди до об'єднання українських еміґраційних ґруп, які виявляли дійсно революційний запал і бажання йти назустріч усяким компромісам".

„В результаті цих розмов — пише В. Винниченко — ми прийшли до цілковитої згоди у всіх пунктах"...

Одначе, коли ця „догода" пішла на „апробату" кудись до „вищої" інстанції ОУНр, то там за лаштунками, її було перекреслено і анульовано. Хто саме перекреслив і чому, — того громадянству не дано знати. Зрештою це діється, здається, уже не в перший раз і про цей факт переговорів ми згадуємо, маючи на увазі передовсім особу Винниченка: показується, що, хоч хорий і занятий іншими працями, він цікавився все ж українським життям, підходив до нього без партійних упереджень і ладен був брати в ньому ближчу участь.

∴

На цьому можна було б поставити крапку. Коли б не один документ, що з'явився, можна сказати, на передодні самої смерти Письменника. (Укр. Вісті", Ульм, 15 лютого 1951). Документ надзвичайно тяжкий, який соромно читати. Не за документ, а за себе, за нас... Документ починається реченням: „Володимир Винниченко стоїть перед кроком, який, коли він буде змушений його зробити, повинен буде викликати в кождого, хоч трохи свідомого, українця пекучий сором за себе й за всю українську еміґрацію" — В чому ж річ? — Річ звичайна і прозаїчна. Володимир Винниченко і його Дружина — старі і хворі. А у Франції життя таке тяжке, заробітків нема. І ось Винниченко стоїть перед рішенням: подати до французів прохання, щоби його з дружиною рийняти в дім старців. Ініціятивна Група звертається до українського громадянства. Морально тяжко переказувати зміст цього звернення. В двох словах: чи можемо ми, українці, допустити, щоби бувший Голова Української Держави, такий видатний наш письменник, що має поверх 30 томів старих і нових праць, був примушений до цього кроку. Автори звернення цього не припускають і пропонують утворити Комітет Національної Пенсії Винниченкові. Цей Комітет мав би взяти на себе завдання — представити Винниченка, як цілком заслуженого претенденда на літературну премію Нобля.

Такий документ. Безперечно — морально прекрасний, високошляхетний, який хоч частинно рятує наш національний гонор. Але через три тижні по оголошенню він став неактуальний...

∴

Висновки?

П. Іван Кедрин-Рудницький в одній із своїх статтей („Свобода"), згадуючи покійного видатного нашого діяча й політика Костя Левицького, зазначив, що Левицький одною з хиб українців уважав, що українці „завжди перестараються". Спочатку мені якось не було ясно, що під цим треба розуміти. Але справа з Винниченком надзвичайно яскраво висвітлила думку Левицького. Справді, ми часто уміємо перестаратись...

І, безперечно, щодо Винниченка — ми „перестарались". Перестарались у своїм гніві, засуді, що спочатку були на місці, але далі, з роками, лише зайво жорстокі, немилосердні, непотрібні і шкідливі — шкідливі для Винниченка, але ще більше — для української культури, для української справи.

Слабе виправдання в тому, що не було в нас сильного, активного, „діючого" національного центру, який мав би право і авторитет „справу Винниченка" піднести, переглянути, „кару" зменшити чи й взагалі „анулювати". Часом перед публікою, перед натовпом діються страшні речі, але ніхто не вважає себе покликаним до справи „мішатись"...

Одначе, містика смерти багато річей зрушує. Відійшов у вічність великий український революціонер, могутній рушій національного відродження, високоталановитий письменник, незвичайно яскрава постать, Голова відродженої Української Держави.

Нехай в політичних речах він помилявся. Але помилявся чесно, во ім'я України і її буття. „Нєсть чоловік, аще поживет і не согрішить..."

Отже прийшов момент, правда трагічно, запізно, коли мусимо із своїм, нашим, Винниченком замиритись, привернути його назад Українській Нації, зняти „бойкот" з Його творчости, заопікуватися його літературною спадщиною, допомогти тим, кого він залишив...

Люди умирають, але Нація живе... Живе тільки з живими, але ще більше з тими великими постатями духа, що одійшли.

До них належить нині й Володимир Винниченко...

(Кінець)

ПЕРЕД ВИСТУПОМ ХОРУ „ВАТРА" В НЮ ЙОРКУ

В найближчу неділю, 22-го квітня, в репрезентативній залі Тавн Гол, виступить вперше в Ню Йорку відомий український чоловічий хор „Ватра", що здобув собі високі признання вже колись на еміґрації в Західній Европі, а опісля в Канаді та в деяких місцевостях Злучених Держав. Хором диригує один

д-р Лев Туркевич

з найвизначніших сучасних українських диригентів і музиків д-р Лев Туркевич. Короткі інформації про хор та їх диригента напередодні виступу доможуть нашим громадянам поробити відповідні висновки теж відносно заповідженого концерту в Тавн Гол, що відбудеться старанням Метрополітального Комітету Ліґи Української Молоді Північної Америки.

Хор „Ватра" був зорганізований з кінцем 1946 року в місті Бреґенц у французькій зоні Австрії, з групи українських втікачів, що перебували в одному з місцевих таборів Д. П. Маючи в своєму складі 30 співаків, хор дав понад 300 концертів в Австрії, Німеччині і Швайцарії, демонструючи чужинцям зразки українських пісень в їх майстерному виконанні. Виступи хору припинено хвилево після трьох років праці в 1949 році, як проф. Туркевич і частина хористів виїхали до Едмонтону в Канаді. Інші хористи були поступово спроваджувані ЗУАДКомітетом до Злучених Держав і в більшості опинилися в Филаделфії. Опинившись на американському континенті, хористи „Ватри" знову злучилися та почали продовжувати свою українську культурно-мистецьку місію й на цій землі.

Диригент „Ватри", д-р Лев Туркевич, є вихованком Львівської Консерваторії та Віденської Музичної Академії. Після видатної музичної діяльности перед війною, в роках 1939 і 1944 був музичним керівником Львівського Оперного Театру, диригуючи на ділі всіми загально відомими операми і симфоніями, а диригований ним балет Пер Ґінт мав безприкладний успіх. Після війни, проф. Туркевич, разом зі сотками тисяч інших українців, між ними багатьма найвидатнішими діячами української культури і мистецтва, опинився на скитанні в Західній Европі, де й перебрав керівництво хором „Ватра", перший виступ якого в Ню Йорку український загал матиме можність оцінити вже в найближчу неділю, в Тавн Гол.

ДІЯЛЬНІСТЬ

УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО КОМІТЕТУ ДЛЯ СКИТАЛЬЦІВ В СТЕМФОРДІ ЗА 1950 РІК.

Редакція „Свободи" одержала Звіт діяльности Українського Католицького Комітету для скитальців у Стемфорді (Конектикат), підписаний Високопреосвященним єпископом - помічником Амврозом инишином, як головою Укр. Кат. Комітету. Звіт цей передаємо в скороченні:

1. Основні завдання

За благословенням І. Е. Преосв. Кир Константина Богачевського, Апостольського Ексарха для Українців Католиків в Злучених Державах Америки 1946-го року засновано **Дієцезальний Український Католицький Комітет для Скитальців в Стемфорді, Конектикат.**

Головою цього Комітету від дня основання є Преосв. Кир Амвроз Сенишин. Бюро Укр. Катол. Комітету для Скитальців поміщене в резиденції Преосв. Амврозія в Стемфорді, Коннектикат, Глембрук Ровд 161.

Завдання Українського Католицького Комітету для Скитальців є:

а) Спроваджування українських скитальців до Америки, що наслідком другої світової війни (1939-1945), наслідком великої траґедії України, опинилися на еміґрації в таборах Німеччини, Австрії та Італії, як також в других державах Західної Европи.

б) Уділювання допомоги в харчах, одягові а лікарствах тим найбільш потребуючим українським скитальцям, що як інваліди, старші віком та хворі не можуть на себе самі заробити, а також не можуть дальше еміґрувати і влаштувати своє життя так як здорові українські скитальці.

2. Спровадження до Америки.

Спровадження українських скитальців до Америки через Укр. Катол. Комітет в Стемфорді, Конн., відбувається вже протягом п'яти років. Вперше на основі афідевітів, а потім на основі виданих законів про допущення ДП до Америки.

Український Католицький Комітет спішить назустріч українським скитальцям і тим, що спроваджує всіх українців, без огляду на число дітей в родині без огляду на число працездібних в родині та без огляду на старших віком в родині.

Український Католицький Комітет для Скитальців в Стемфорді завів окрему акцію спровадження скитальців під назвою **„Шукають спонзорів. Спровадьте їх!"** Ця акція уможливлює спровадження українських скитальців, які не мають в Америці ані рідних, ані знайомих. Під цею назвою оголошуємо в пресі списки українських скитальців, які бажають еміґрувати до Америки.

Акцію спровадження скитальців під назвою „Шукають спонзорів — Спровадьте їх!" продовжуємо і в 1951-му році.

3. Опіка над українськими сиротами.

Український Католицький Комітет для Скитальців в Стемфорді, від оснування спроваджує і опікується українськими сиротами, що опинилися на скитальщині, та тими, що втратили батьків на скитальщині. На цьому місці треба згадати теж старання і опіку над каліками, сліпими та глухонімими українськими дітьми.

4. Аплікації (Ашуренси) вислані в 1950 році.

В минулому 1950-му році У. К. К. С. в Стемфорді вислав велику кількість аплікацій для спровадження дальших скитальців до Америки. Січень 711 аплікацій, лютий 580 апл., березень 885 апл., квітень 610 апл., травень 435 апл., червень 333 апл., липень 268 апл., серпень 280 апл., вересень 335 апл., жовтень 211 аплікацій, листопад 535 апл., і грудень 580 аплікацій. Разом минулого року вислано 5,763 аплікацій для спровадження 17,347 осіб.

Найбільше число аплікацій дістали ми з Филаделфії, Па., потім з Ню Йорку, а дальше з Шікаґа, Ілл. і на четвердому місці Дітройт, Миш. Дістали ми аплікації від американських українців в 18-х стейтах ЗДА.

5. В 1950-му р. спровадили ми 10,544 скитальців до Злучених Держав Америки.

Український Католицький Комітет для скитальців в Стемфорді, Конн., спровадив до Америки в минулому 1950-му р. 10,544 українців і українок.

6. Приїзд укр. скитальців до Злуч. Держав Америки. І їх скерування.

Скитальці, які дістають наші ашуренси в таборах Німеччини, Австрії, чи взагалі в Західній Европі, покликуються через еміґраційні бюра при ІРО до оформлення документів та до провірки в справі допущення до Америки. Список скитальців, що вже оформилися і чекають на виїзд до порту в Бремені, дістає УККС у Стемфорді, і негайно повідомляє про це спонзорів, щоб нати точну адресу спонзорів і звернути їм увагу на приготовлення мешкання і праці для новоприбулих. Коли скитальці в Бремені наступлять до корабля, Укр. Катол. Комітет в Стемфорді, дістає вже точний список скитальців, які приїжджають до Америки. Про це повідомляється кожного спонзора, наводячи, коли і в якому порті причалить корабель зі скитальцями, яким виготовили аплікації.

7. Кореспонденція Укр. Кат. Комітету в 1950 році.

В минулому 1950-му році У. К. КК. для Скитальців в Стемфорді, Конн., дістав 5,110 листів. Переважно в справах спровадження, потім в справах повернення коштів за переїзд від порту, в справах пошукування рідних та знайомих і др. На всі листи вислано відповіди.

Крім цього з бюра УККС в Стемфорді в 1950-му році вислано 3,310 повідомлень спонзорам про приїзд кораблів зі скитальцями. Вислано дальше 3,500 рахунків про повернення коштів за переїзд новоприбулих поїздом від порту до місця осідку. Разом полагоджено в минулому 1050-му році 11,920 справ, крім полагодження і вислання вже згаданих 5,763 аплікацій для спровадження скитальців.

8. Жертви на Український Католицький Комітет для Скитальців в Стемфорді, Конн.

Укр. Катол. Комітет для Скитальців в Стемфорді, Конн. оголошує раз в рік з нагоди листопад. свят загальну збірку на цілі Комітету. З листопадової збірки 1950 була вислана перша частина харчевих пачок „Кер" для найбільш потребуючих українських скитальців в Німеччині, Австрії, Італії та взагалі в Західній Европі. Спис тих, що дістали від нас харчеві пачки, був оголошений у пресі. Дальша висилка харчевих пачок приотовляється. Перевірюються прохання, щоб допомогу дістали ті дійсно найбільш потребуючі.

УКК для Скитальців в Стемфорді і далі дістає розпучливі прохання від скитальців, які остали в таборах або вже на німецькій економії без права на дальшу еміґрацію з причини старшого віку або через недугу, чи як інваліди. Їм треба допомогти!

Хочемо на цьому місці звернути увагу, що допомога для найбільш потребуючих в харчах та лікарстві та успішна діяльність Укр. Катол. Комітету для Скитальців в Стемфорді, Конн., оперта на жертвенності американських українців. Прохаємо давно і новоприбулих американських українців, щоб кожний, хочби найменшою жертвою памятав на Укр. Катол. Комітет для Скитальців в Стемфорді, Конн. Жертви прохаємо висилати на адресу Укр. Катол. Комітету в Стемфорді, Конн., або до Єпископської Канцелярії, в Филаделфії, Па.

9. Щиро дякуємо всім за співпрацю.

Щиро дякуємо всім американським українцям, які протягом минулого 1950-го року так віддано співпрацювали з Укр. Катол. Комітетом для Скитальців в Стемфорді. Дякуємо всім спонзорам, які спішили виготовити аплікації (ашуренси) для наших скитальців, а після їх приїзду приняли новоприбулих, даючи першу допомогу і пораду на новій американській землі.

10. Дальші завдання Українського Католицького Комітету для Скитальців в Стемфорді, Конн.

Дієцезальний Український Католицький Комітет для Скитальців в Стемфорді, є самостійним українським відгалуженням Католицької Акції відомої під назвою N. C. W. C., з осідком в Ню Йорку.

Членом Головної Управи N. C. W. C., в Ню Йорку, разом з другими американськими католицькими єпископами є і Преосв. Єпископ Кир Амвроз Сенишин, голова Українськоо Катол. Комітету для Скитальців в Стемфорді.

Мало українців знає, з яким великим християнським і українским почуттям працює Український Катол. Комітет для Скитальців в Стемфорді, щоб спровадити якнайбільше українських скитальців до Америки і дійсно допомагати тим найбільш потребуючим скитальцям, що з різних причин не можуть далі еміґрувати.

Ці наші завдання продовжаємо і в 1951 році. Поможіть нам! Треба думати і розуміти, треба співпраці, піддержки і жертвенности. Треба всім американським українцям без різниці приложити руки до діла: морально і матеріяльно спішити на поміч Укр. Катол. Комітетові для Скитальців. Поширюйте прихильність до нашого Комітету, пояснюйте всім успіхи, ціль та завдання УКК для Скитальців в Стемфорді. Висилайте аплікації (ашуренси) для спровадження дальших скитальців, шукайте для скитальців мешкання і працю, та жертвуйте на Укр. Катол. Комітет для Скитальців в Стемфорді, а тоді напевно виконаємо наші дальші завдання для слави Бога, нашої Церкви та для добра Української Еміґрації, щоб так визволити наш Старий Край, Страдаючу Україну.

ПОЧАЛИ СЛІДСТВО НАД СЛІДЧИМ МІСЬКИМ ВІДДІЛОМ

Ню Йорк. — Спеціяльна Велика Судейська Лава повіту Кінґс у Брукліні почала допити над діяльністю міського Слідчого Департаменту з часів посаднока Вилйема О'Двайра, який займає тепер становище амбасадора в Мексику.

МИ І СВІТ

(Закінчення зі стор. 2-гої)

англійське видання. Це буде найкраща наша зброя. Але, незалежно від неї й не дожидаючися її появи, слід би було нам українцям якнайскорше випустити англійською мовою пару монографій про Росію з правдиво-науковим освітленням її історії, мови, письменства, етнографії тощо, щоб збити ввесь той фальш, що його пустили в світ про Росію російські вчені та їх поплентачі з-поміж чужоземних науковців. А поки все те буде, нам слід викривати всі ті, вільні чи невільні блуди, неправди й спотворення щодо Росії й України, які здибаємо в чужомовній, передовсім англійській літературі. Розуміється, поодиноким людям нелегко за всім слідити і з місця простувати, тим більше, що наші науковці майже поголовно зайняті тяжкою фізичною працею. Але це справа настільки важлива, що нашим центральним громадським і науковим установам слід би поставитися до неї поважно й найти кошти для її здійснення.

Годилося б заснувати при котрійсь із цих установ постійну комісію, що стежила б за всіма виданнями, які незгідно з правдою представляють Росію й відносини в ній, та зараз реаґувати, посилаючи відповідні спростування до часописів і видавничих фірм. Оскільки ці видавництва не в російських руках, такі спростування осягнуть свою ціль: часописи певно надрукують їх на своїх шпальтах, а видавництва стерегтимуться публікувати неправдиві речі на майбутнє. Така комісія повинна завести в себе бібліотеку видань англійською мовою на російські й українські теми, щоб мати їх в евіденції й уможливити нашим ученим користуватися ними. Така комісія повинна б була звертати увагу й шкільних закладів відповідних установ на хиби вживаних у шкільництві підручників. Голос такої комісії, що виступила б в імени котроїсь із наших центральних установ, мав би, безперечно належний послух у відповідних місцях.

Мені здається, що створення вище згаданої Комісії річ зовсім реальна, а не жадна фантазія. Праця її значно прискорила б процес ознайомлення всього культурного, передусім американського світу з українською справою, з справою відновлення української державности, що її з залізною послідовністю висувають на порядок дня міжнародні події останніх десятиліть. Проте ми не повинні себе заспокоювати тим, що ця справа поладнається без зусиль із нашого боку. Нехай віють і прихильні вітри, але корабель не може плисти самопливом, його має вести досвідчений керманич. Так і з справою нашої державности. Скрізь і на кожному місці маємо дбати про неї самі ми.

● **РОЗШУКИ** ●

Пошукую **ГРИГОРІЯ БОГАЧА,** що прибув недавно до U.S.A. Хто знає про него, або він самий, прошу зголоситись на адресу:
EWA SKYPKA
35 Kelly Street,
Rochester 5, N. Y.

Стефан Ружицький з Бурканова пов. Підгайці, пошукує свого вуйка **ГРИГОРІЯ СОСНОВСЬКОГО** сина Павла з Бурканова. Писав до 1939
STEFAN ROZYCKI
Mittelstr. 7-19,
Rheine (Westf.), Germany.

Нестер Григорій зі села Розлуч, повіт Турка над Стриєм, пошукує **НИКОЛАЯ ДУХНОВСЬКОГО,** що працював по 1945 рік у Кафенберк Белаберк у Австрії, і **ІВАНА ДЗОНДЗУ,** що 38 року виїхав до Америки. Хто знає про них, або вони самі, прошу зголоситись на понижчу одресу.

Марія Пілін, замужна Нестер, зі села Зиндранови, пов. Коросно, пошукує своїх рідних **СТЕФАНА і ІВАНА ШІВАГЛУ,** котрі вже віддавна в Америці. Хто знає про них, або вони самі, прошу зголоситись на адресу:
NESTER GREGOR
c/o Herbert S. Fort
Kennedyville, Maryland.

СОЦІОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ

ч. II. Східня Україна

таку доповідь виголосить д-р М. Стахів в неділю 22. квітня ц. р. в год. 5:30 в Літературно-Мистецькому Клюбі з рамени Комісії Права й Суспільних наук при НТШ.

ДОПОВІДЬ ПРО В. КРИЧЕВСЬКОГО В Л. М. КЛЮБІ

Черговий вечір в Літературно-Мистецькому Клюбі в найближчу п'ятницю 20-го квітня, буде присвячений творчости артиста-маляра і архітекта, проф. Василя Кричевського. — Доповідь про мистця виголосить голова Клюбу, проф. С. Литвиненко, ілюструючи її великою кількістю кольорових світлин з праць В. Кричевського, як теж показами його оригінальних творів. Того ж дня і в тому самому часі буде відкрита, в честь В. Кричевського, в залях Клюбу при 149 2-га евеню перша з наміченої програми виставка праць Об'єднання Українських Мистців в Ню Йорку і околиці. Початок вечора, як звичайно, в год. 7:30 ввечорі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 22. квітня, зараз по Сл. Божій, в парафіяльній галі. Проситься всіх членів прийти на ті збори і вирівняти свої залеглости. — Уряд.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Повідомляється всіх членів і члениць Бр. св. Иосафата, від. 217, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. квітня, в год. 2-гій пополудні, в парафіяльній галі, 305 Hudson Ave. Довгуючих членів проситься вирівняти свої довги на зборах, бо по хатах не будеться збирати вкладок. В часі зборів делеґат на річні збори Укр. Конгресового Комітету здасть звіт з нарад в Ню Йорку. — За уряд: В. Колданський, предс.; А. Іванів, фін. секр.; І. Бойчук, кас.; Р. Пристай, рек. секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. — Місячні збори відділу 332 відбудуться в суботу, 21. квітня, в год. 7:30 ввечорі, в У. Н. Домі, 10 Колфакс Ст. Проситься всіх членів і члениць прийти на збори. — П. Олінський, предс.; П. Валіцький, фін. секр.; П. Обшанський, кас.; М. Сірман, рек. секр.

БРОНКС, Н. Й. — Тов. Любов, від. 298, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 21-го квітня, в год. 8. ввечорі, в церковній салі при 1745 Washington Ave. Просимо членів прийти на збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Уряд.

ГАРТФОРД, КОНН. — Повідомляється членів відділу 277, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. квітня, в церковній салі, зараз по Сл. Божій. Члени, що будуть на ранішній Сл. Божій, можуть заплатити свої вкладки зараз по ранішнім Богослуженні, бо в той самий день пополудні відбудеться свято в честь Т. Шевченка. — За відділ: Н. Хорнат, М. Курдина, С. Федірко, С. Вишневський.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Квартальні збори Тов. Запорозька Січ, від. 234, відбудуться в суботу, 21. квітня, о год. 7:30 ввечорі, в салі У. Н. Дому, 214-216 Fulton St. На ці збори проситься всіх членів прибути точно на означений час, бо є важні справи до полагодження. Також уряд і контр. комісія дадуть фінансовий звіт за перший квартал. — За уряд: П. Сташко, предс.; С. Могила, секр.; В. Федин, кас.; М. Хитра, рек. секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю, 22-го квітня, о 12. год. вполудне, у салі при 2250 Кортез вул.. Проситься членів прийти на збори. — За уряд: Когут, секр.

ПЛЕЙФІЛД, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 372, повідомляє всіх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в суботу, 21-го квітня, в год. 7:30 ввечорі, в галі Veteran War, Washington Ave. Проситься всіх членів явитися на ці збори, бо маємо важні справи до вирішення. — Управа уряду: Д. Ґеча, предс.; В. Реновець, кас.; Й. Ярема, секр.; Ю. Лонишин, рек. секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. квітня, в год. 2-ій пополудні, в церковній галі на Roosevelt Ave. Проситься усіх членів зійтись на час і заплатити свої вкладки. Хто довгує 3-ій місяць і не вирівняє довгу, буде суспендований, бо відділова каса вже більше не буде висилати розмету за такого члена. Будемо приймати нових членів і дітей до У. Н. Союзу. — Г. Волянський, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Тов. Любов, від. 370, повідомляє членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 22. квітня, зараз по великій Сл. Божій, в церковній салі, 127 Парк вул. Проситься всіх членів прибути на час, та вирівняти свою належитість. Приведіть також своїх знайомих та впишіть їх до У. Н. Союзу. — За уряд: П. Воляник, предс.; В. Колесняк, кас.; Р. Голубович, фін. секр.; К. Марущак, рек. секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє цих членів, які належать до каси запомог хворих, що спеціяльні збори відбудуться в неділю, 22. квітня, в 3-тій год. пополудні. Є дуже важні справи до полагодження, як Братства так і Дому. Неприсутність члена буде записана в рекорд. — М. Мушинський, предс.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Квартальні збори Тов. Зоря, від. 69, відбудуться в суботу, 21. квітня, в 8. год. ввечорі, в галі Укр. Клюбу ім. Драгоманова, 39 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде справа влаштування ювілейного свята, 50-ліття існування Тов. Зоря. — М. Ликтей, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 22. квітня, о год. 2-ій пополудні, в У. Н. Домі, 237 Hope Ave. Проситься всіх членів прибути і припровадити зі собою новоприбулих іміґрантів. Рівнож є важні справи, а особливо справа пікніку, чи маємо його відбути чи занехати. У важних справах проситься дати знати до фін. секр. П. Головачука телефонічно: GRegory 3-2549. — За уряд: В. Лелет, предс.; П. Головачук, фін. секр.; А. Ткачук, кас.; Ф. Ґулька, рек. секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 9. квітня 1951 р. помер у 67. році життя

ІВАН ПОЗНАНСЬКИЙ,

член Тов. ім. Івана Франка, від. 241 У.Н.Союзу в Вунсакет, Р.Ай.

Покійний походив зі села Борки Малі, пов. Скалат, Галичина, Зах. Україна. Полишив у смутку жінку Варвару, дочку Марію і одну внуку. Покійний був основником Товариства, та був активним громадянином і добрим Союзовцем.

Похорон відбувся 11. квітня з укр. прав. церкви св. Михаїла на цвинтар укр. прав. церкви.

С. Бардачевський, секр.

Дня 13. квітня 1951 р. померла у 68. році життя

СОФІЯ ҐЕФЕРТ,

členиця 135 від. У. Н. Союзу в Смок Ран, Па.

Покійна походила зі Середнє Село, пов. Ліско, Галичина. Полишила в смутку діти: Михайла, Юлію, Анну, Марію, Анєлю, Катерину, Андрія, Варвару і Степана. — В. Їй П.!

Секретар.

Для кращого завтра купуйте Бонди Перемоги.

ТАРЗАН, ч. 2575. Втеча попід небеса

AS TARZAN'S BLADE PIERCED ITS HEART, THE THIPDAR SCREAMED, RELAXED ITS HOLD, AND DROPPED HIM INTO THE NEST AMONG THE GAPING JAWS OF ITS FRIGHTFUL BROOD.

FORTUNATELY FOR TARZAN, THERE WERE ONLY THREE; AND, THOUGH THEY WERE STILL YOUNG, THEIR TEETH WERE SHARP AND THEIR JAWS STRONG.

ON HIS STOMACH, TARZAN MOVED SLOWLY AROUND THE PERIPHERY OF THE LOFTY AERIE, EXAMINING THE SHEER WALLS FOR A POSSIBLE MEANS OF DESCENT. LOOPING THE CENTER OF HIS ROPE OVER A PROJECTION, TARZAN SEIZED BOTH STRANDS IN ONE HAND AND LOWERED HIMSELF OVER THE EDGE.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Коли Тарзанове вістря прошибло його серце, типдар заквилив, опустив обійми і кинув його на гніздо між одворені дзьоби жахливого потомства.

На Тарзанове щастя їх було тільки троє. Та хоч вони були ще молоді, то їхні дзьоби були гострі, а їх щоки сильні.

На своєму животі Тарзан повз поволі по поверхні високого гнізда, вимацуючи гладкі стіни, щоб найти якийсь спосіб для спущення вділ. Закинувши петлю з своєї линви на якийсь відломок, він ухопив оба кінці в одну руку і спустив себе по боках.